

Jürgen SAMTLEBEN, Internationales Privatrecht in Lateinamerika. Der Codigo Bustamante in Theorie und Praxis. Band 1: Allgemeiner Teil, Tübingen (J.C.B. Mohr) 1979, XIX, 371 S.

Prof. Dr. Tuğrul ANSAY*

Avrupanın çeşitli ülkelerinde ve Türkiye'de devletler özel hukuku kurallarının yeniden düzenlenmesi akımlarının ve hukukların birleştirilmesi çalışmalarının yoğunluk kazandığı son yıllarda Bustamante Kod'u adıyla tanınan Amerikan kodifikasyonunu Dr. Samtleben "Internationales Privatrecht in Lateinamerika" adlı eserinde ayrıntılı bir biçimde incelemektedir. Aslında Latin Amerika ülkeleri için örnek bir devletler özel hukuku kuralları külliyesi olarak hazırlanan bu yasa taslağı Amerika kıtasının sınırlarını aşarak ülkemiz devletler özel hukuku kitaplarında dahi yankısını bulmuştur. Bunun başlıca nedeni Kod'un bağlama kuralı olarak tabiiyet esasını kabul etmesi ve bu bakımdan da aynı esası uygulayan ülkemiz hukukuna yol gösterebilecek derecede ayrıntılı hükümleri ihtiva etmesidir diyebiliriz. Ancak Kod sadece sistematik bir kurallar derlemesi olmanın ötesinde, hukukların birleştirilmesi amacını da gütmektedir.

Yazar eserinde Bustamante Kod'unun ihtiva ettiği hükümlerin açıklamasını ve değerlendirmesini yapma yolunu seçmemiştir. Bununla beraber Kod'un teorik esaslarını tanıtırken yazar vasıf ihtilafları ve kazanılmış haklar hakkındaki hükümleri inceliyor ve atıf, ön sorun, kamu düzeni gibi konuları da ele alıyor (218 vd.). Kod'un metnine ilişkin bu açıklamaların dışında kitapta ağırlığın çeşitli Latin Amerika ülkelerinde vukubulan devletler özel hukuku gelişmelerine, Kod'un hazırlanışında izlenen yöntem (2 vd.) ve bu yolda karşılaşılan güçlükler (75 vd.) verildiği göze

çarpılmaktadır. Son kısımda ise yazar Kod'un milletlerarası bir anlaşma olarak pratik açıdan bir değerlendirmesini yapıyor (244-293).

Antonio Sánchez de Bustamante Y. Sirván Kuba'lı olmasına rağmen hukuk öğrenimini İspanya'da tamamlamış bir kişi (46 vd.). Bu nedenle hazırladığı Kod'da 19. yüzyıl sonlarında **Mancini**'nin etkisi ile Avrupa'da üstünlük kazanan tabiiyet bağına esas kabul etmiştir. Oysa Latin Amerika ülkelerinde tarihi nedenlerle çeşitli bağlama kuralları uygulanmaktadır. Gerçi Latin Amerika ülkeleri hukuk alanında kültürel ana vatanları olan Fransa, İtalya ve İspanya etkisi altında kalmışlardır. Ancak sömürgecilik devirlerinde uygulanan bazı devletler özel hukuku kuralları bugün dahi geçerliklerini sürdürebilmektedirler. Örneğin Şili'de kökleşen mülkîlik esası başka bazı ülkelere de benimsenmiştir (245 vd.)³. Buna mukabil Brezilya 1942'ye kadar tabiiyet esasını uygulamıştır. (250 vd.)⁴. Nihayet ikametgâh esasının ise 1869 tarihli Arjantin Medeni Kanunu ile Güney Amerika'ya girdiği ve bu ülkeden başkalarına yayıldığı görülmektedir (252 vd.)⁵.

Bustamante'nin hazırladığı Kod tabiiyet esası üzerine inşa edildiğinden bu esası kabul etmemiş olan ülkelere tasvip edilmesi güçlükler doğurmuştur. Sonradan tavizler verilmesine rağmen tabiiyet kuralının baskınlığı kaybolmamıştır. Bu ise Kod'un Latin Amerika ülkelerinde uygulanabilmesine engel teşkil etmiştir.

(*) Ankara Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Bu engelin giderilmesi için Kod'a katılmak isteyen ülkelerin çekinceler getirmeleri kabul edilmiştir. Bu suretle mümkün olduğu kadar çok sayıda ülkenin antlaşmaya katılacağı beklendi (90). Ancak özel nitelikteki çekincelerin yanında genel nitelikte çekince de getirerek, mevcut veya ileride yürürlüğe girecek milli hukuka aykırı olmadığı ölçüde Bustamante Kod'undaki hükümlerin uygulanabileceği şartı ile ülkeler antlaşmaya katıldılar (90 vd.).

Bu, Kod'un bütün ülkelerde aynı biçimde uygulanabilmesine önemli bir darbe teşkil etmiştir. Sonuçta ise Kod, Latin Amerika Devletler özel hukukunun gelişmesinde, tabiiyet kuralını kabul eden ülkeler dışında önemli bir iz bırakmamış, daha ziyade ikinci bir kaynak niteliğini sürdürerek bilimsel kitapların atıflarda bulunduğu örnek bir çalışma düzeyinde kalmıştır (293).

Hazırlanış biçimi bakımından Kod devletler özel hukuku alanındaki çağdaş milletlerarası çalışmalardan farklılık göstermektedir. Kod orijini itibariyle müşterek bir çalışmanın değil, tek bir kişinin eseridir. Ancak daha

sonraları Amerikan ülkelerinin temsilcilerinden oluşan kongrelerde tartışılarak geliştirilmiş ve nihayet milletlerarası bir antlaşma niteliğine bürünmüştür. Bu itibarla başlangıçta değil, sonradan tavizler vermiştir (46 vd.).

Kod'un son zamanlarda hazırlanan milletlerarası taslaklardan diğer bir farkı da kapsamından ileri gelmektedir. Kod devletler özel hukuku, ticaret hukuku, ceza hukuku ve usul hukuku kurallarını tedvin etmek amacını gütmekte ve bütün bu alanlarda hükümler ihtiva etmektedir(50).

Dil, din, sosyal yapı ve hatta iktisadi gelişme düzeyi bakımlarından birbirlerine yakınlık gösteren ülkeler arasında dahi yerleşmiş hukuk kurallarının ve geleneklerinin milletlerarası antlaşmalarla kolayca değiştirilemediğini göstermesi bakımından **Samtleben**'in bu değerli eseri önem kazanmakta ve Lahey yahut diğer merkezlerde çeşitli kuruluşlar tarafından hazırlanan devletler özel hukuku kurallarının pratik geçerlik sağlayabilmeleri için kaçınılması gereken hatalar konusunda ışık tutmaktadır.

MİLLETLERARASI HUKUK

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Sui Generis Yapısı

Bu makalede Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonunun sui generis niteliği araştırılmaktadır. Yazar bu Sözleşmenin ancak şekil itibarıyla bir sözleşme olduğunu, içerdiği maddi hukuk bakımından sıradan bir sözleşmeyi aştığını, şöyle ifade etmektedir:

"Konvansiyon böylece yeni bir hukuk şekli yaratmıştır. O maddi bakımdan bir andlaşma olmaktan çok, şekli olarak bir andlaşmadır. Bu belge mütekâbiliyete dayanan basit bir akit değildir; normatif mahiyette bir sözleşmedir. Hem milletlerarası hukuk ve iç hukuka nüfuz etmekte hem de onları aşan evrim halindeki "konvansiyonel hukuku" geliştirmektedir¹.

Konsolosların Tutuklu Kişilerin Yanına Girme Hakkı

Yazar bu makalesinde konsolosların buldukları ülkelerde tutuklu bulunan vatandaşlarının yanına girme hakkını çok taraflı andlaşmalar, iki taraflı andlaşmalar ve milletlerarası örf ve âdet hukuku açısından incelemektedir².

Milletlerarası Hukukta Kişisel Sorumluluk ve Nuremberg Prensipleri İç Hukuk Sistemlerine Geçirilmesi

Bu konuyu işleyen yazı milletlerarası hukukta kişisel sorumluluk konusu ile Nuremberg Kararlarına değinmekte ve Nuremberg Prensiplerinin milli hukuk sistemlerine ne ölçüde alındığını araştırmaktadır³.

Avustralya ve Deniz Hukuku: Son Gelişmeler

Bu makalede Avustralya'nın deniz hukuku ile ilgili olarak milli mevzuatında yap-

tığı son değişikliklere değinmektedir. Özellikle, genişletilen balıkçılık bölgesi, diğer devletlerle olan deniz sınırının tespiti ve tabii ve kültürel önemi olan bölge ve nesnelere korunması, makalenin ağırlık noktalarını teşkil etmektedir⁴.

Milletlerarası Hukukta Otonomi Kavramı

Bu son derece ilginç yazıda milletlerarası hukukun anladığı manada özerklik kavramı incelenmektedir⁵.

Kıbrıs Türk Federe Devleti statüsünün de söz konusu edildiği yazıda, federal devletler, milletlerarasılaştırılmış ülkeler ve benzeri statüsü olan hukuki birimlere tanınan yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin alanı karşılaştırmalı olarak incelenmektedir. Özerk birimlerin milletlerarası kişiliği incelenirken, konunun akışı içinde Osmanlı İmparatorluğunun siyasi yapısı, bu yapı içinde özerk kurumların kendilerine özgü kişiliklerinin incelenmesi ihmal edilmemiştir.

Deniz Dibinde Askeri Tesisatlar, Aygıtlar

Bu yazıda deniz dibine askeri tesisatların, aygıtların ve benzeri şeylerin yerleştirilmesi

- 1) Bkz. DREMECZEWSKI, Andrew, *The Sui Generis Nature of The European Convention on Human Rights*, 29. ICLQ, 1980, Part 1, 54 vd.
- 2) WILLIAMS, David, W., *Consular Access to Detained Persons*, 29 ICLQ, 1980, Part 2-3, 238.
- 3) KAMAROV, Gary, *Individual Responsibility under International Law: the Nuremberg Principles in Domestic Legal Systems*, 29. ICLQ, 1980, Part 1, 21.
- 4) LUMB, R. D., *Australia and the Law of the Sea: Recent Developments* 29. ICLQ, 1980, Part 1, 151.
- 5) HANNUM, Hurst - AILLICH, Richard, B., *The Concept of Autonomy in International Law*, 74, AJIL, 1980, 858.

ve bu alanların askeri amaçlarla kullanılmasının hukukiliği araştırılmaktadır⁶.

Arjantin ile Şili arasında Beagle kánalı ihtilafı ile ilgili tahkim⁷.

Makalede genel olarak tahkim müessesesinin çalışması ve mevcut anlaşma çerçevesinde verilen uzlaştırma kararı incelenmekte ve fiili durum belirtilmektedir.

Fransa ve Birleşik Krallık arasındaki kıta sahanlığı sınırlarının tesbiti sorunu⁸.

Yazıda ilgili hakem kararının Milletlerarası Adalet Divanı taryafından verilen kuzey denizi kıta sahanlığı kararından sonraki bu konuda verilen tek karar olarak taşıdığı önem vurgulanmakta ve sınırlamanın nasıl ve ne şekilde yapıldığı ayrıntıları ile incelenmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Birleşik Krallık ile İrlanda arasındaki davadaki kararı⁹.

Dublin hükümeti tarafından İngilterenin Kuzey İrlandadaki teröristlere karşı aldığı tedbirlerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırılığı konusunun incelenmesi hakkında açılan davada verilen karar, bu Anlaşmanın 3. cü maddesi ve diğer hükümleri açısından incelenmektedir.

Milletlerarası transitte harp silâhları¹⁰.

Yazıda harp silâhlarının transiti La Haye anlaşmaları ışığında ve transitin yapıldığı ülke mevzuatı açısından kara, deniz hava geçişi olarak çeşitli uygulamalardaki durumlar ele alınarak incelenmektedir.

Avrupa Toplulukları ve Deniz Hukuku¹¹

Makalede Milletlerarası Deniz Hukuku, AET'nin bu hukuk ile ilgisi topluluk faaliyetleri ve topluluk bireylerinin görüşleri açısından incelenmektedir.

Devletler Umumi Hukukunda tek taraflı Taahhütlerin Zorlayıcı Niteliği¹²

Makalede tek yanlı taahhütler genel olarak ve Devletler Umumi Hukuku açısından örneklerle incelenmektedir.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtındaki Buhran ve A.B.D. nin Teşkilâttan Çekilmesi¹³

Yazıda Teşkilâtın bünyesel buhranı poli-

tizasyon ve A.B.D.nin teşkilâttan çıkmasının sonuçları belirtilmektedir.

Nükleer Strateji ve 1949 Cenevre Anlaşmalarına Ek 1 Sayılı Protokol¹⁴

Makalede nükleer silâhlarla ilgili çeşitli Devletler Umumi Hukuku sorunları incelenmektedir.

İtalya ile Yugoslavya Arasındaki Osima Anlaşmaları ve Trieste Sorununun Çözümü¹⁵

Yazıda İkinci Dünya Harbinden sonra askıda kalan bir ihtilafli konunun taraflar arasında çözümü anlatılmaktadır.

6) Trevers, Tullio, "Military Installations, Structures and Devices on the Sea Bed", *American Journal of International Law*, Vol. 74, 1980, s. 808.

7) BOLLECKER-STERN Britte, *L'arbitrage dans l'affaire du canal de Beagle entre l'Argentine et le Chili*. (*Revue Générale de droit international public (RGDIP)*, tome 83, 1979 sah. 7).

8) QUENEUDEC Jean-Pierre, *L'affaire de la délimitation du plateau continental entre la France et le Royaume-Uni (RGDIP) tome 83, 1979 sah. 53*.

9) MARTIN, Pierre-Marie, *L'arrêt de la Cour européenne des droits de l'homme dans l'affaire Irlande c. Royaume-Uni. (RGDIP) tome 83, 1979, sah. 104*.

10) YAKEMTCHOUK, Romain, *Le transit international des armes de guerre. (RGDIP, tome 83, 1979, sah. 350)*.

11) DALLIER, Patrick, *Les Communautés européennes et le droit de la mer (RGDIP, tome 83, 1979, sah. 417)*.

12) SICAULT, Jean-Didier, *Du caractère obligatoire des engagements unilatéraux en droit international public (RGDIP, tome 83, 1979 sah. 633)*.

13) ORSONI, Gilert, *Le retrait des Etats-Unis et la crise de l'O.I.T. (RGDIP, tome 83, 1979 sah. 689)*.

14) Meyrowitz, Henri, *La stratégie nucléaire et le protocole additionnel 1 aux conventions de Genève de 1949 (RGDIP, tome 83, 1979 sah. 905)*.

15) UDINA, Manlio, *Les accords d'Osimo entre l'Italie et la Yougoslavie et le règlement du problème de Trieste (RGDIP, tome 83, 1979, sah. 301)*.

Sanat Eserlerinin Hukuka Aykırı Olarak Elde Edilmeleri Durumlarında Bunların Menşe Ülkelere İadesi¹⁶

Yazıda kültür ve sanat eserlerinin korunması ve bu konudaki milletlerarası işbirliği ve UNESCO çalışmaları anlatılmıştır.

Atmosfer Dışındaki Alanın Barışçı Amaçlarla Kullanılması¹⁷

Makalede barışçı deyiminin kapsamı ve prensipler incelenmektedir.

Derleyenler :

Asis. Aslan Gündüz - Dr. Vahdettin Tuğsat

- 1) GOY, Raymond, *Le retour et la restitution des biens culturels à leur pays d'origine en cas d'appropriation illégale*. (RGDIP, tome 83; 1979, sah. 962).
- 17) PAZARCI, Hüseyin, *Sur le principe de l'utilisation pacifique de l'espace extra-atmosphérique*. (RGDIP, tome 83, 1979, sah. 986).

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK

Amerika Devletleri Arasında Devletler Hususi Hukuku Alanında Kodifikasyon Çalışmaları

Amerika Devletleri Organizasyonu (OAS) kuruluşundan beri Devletler Hususi Hukukunun kodifikasyonu ve gelişmesi ile meşgul olan bir kuruluştur. 1881-1940 Montevideo Anlaşması, 1928 Bustamento Kodu ve 1934 Kanunlar İhtilafı alanında I Restatement'in birleştirilmesi konusunda II. Dünya savaşından sonra çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların sonunda 1975 Panama ve 1979 Montevideo da yapılan konferanslar sonunda Amerikan devletleri arasında Devletler Hususi Hukuku alanında özel bazı konulara münhasır olarak konvansiyonların kabul edilmesi sağlanmıştır.

1975 yılında Panamada toplanan konferans sonunda aşağıdaki konularda altı konvansiyon kabul edilmiş ve imzaya açılmıştır. Bu konvansiyonlar Amerikan devletlerinin takriben yarısından fazlası tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir¹.

Konferansta kabul edilen konvansiyonlar şunlardır:

- 1 — Bono ve Emre Muharrer Senetler Hakkında Kanunlar İhtilafı.
- 2 — Çeklere İlişkin Kanunlar İhtilafı.
- 3 — Milletlerarası Ticari Tahkim.
- 4 — Milletlerarası İstinabe.

5 — Yabancı Ülkelerdeki Delillerin İkamesi.

6 — Yabancı Ülkelerde Kullanılan Vekillerin Yetkilerinin Hukuki Rejimi Hakkında Konvansiyon.

1979 Montevideo konferansında aşağıdaki sekiz konuda konvansiyon kabul edilmiş ve imzaya açılmıştır²:

- 1 Devletler Hususi Hukukunun Genel Kuralları
- 2 — Devletler Hususi Hukukunda İkametgâh
- 3 — Ticaret Şirketleri Hakkında Kanunlar İhtilafı

- 1) 1975 Panama konferansına, 20 Amerika devleti katılmıştır; Arjantin, Brezilya, Şili, Kostarika, Dominik Cumhuriyeti, Ekvator, Guatamala, Honduras, Jamayka, Kolombiya, Meksika, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Salvador, Trinidad ve Tobago, Uruguay, Veneuela ve Amerika Birleşik Devletleri. Konferansa ayrıca bazı Avrupa devletlerinin temsilcileri ve milletlerarası kuruluşların temsilcileri de katılmıştır.
- 2) 1979 Montevideo konferansına da, Panama Konferansına katılan devletler Jamayka hariç, Haiti'inin katılması ile iştirak etmişlerdir. Bkz. SAMTLEBEN, Jürgen, *Die Interamerikanischen Spezialkonferenzen für Internationales Privatrecht*, *RabelsZ* 44, 1980, 256-320. Konvansiyon metinleri için, *op. cit.* 367-394.

- 4 — Çekler Hakkında Kanunlar İhtilafı
- 5 — Yabancı Hukukun İspatı ve Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesi.
- 6 — Yabancı İlamlar ve Hakem Kararlarının Ülke Dışında Geçerliliği
- 7 — Muvakkat Tedbirlerin İcrası
- 8 — Amerikan Devletleri Arasında İstisnâ Hakkında Ek Protokol.

Milletlerarası Ticaret Hukukunun Gelişmesi - Milletlerarası Kamu Düzeninin Yeni Elemanları

Milletlerarası ticaret, yatırım ve ekonomik işbirliği yeni ve genel olarak tanınan milletlerarası kural ve düzenlemeleri gerektirmektedir. Bu ihtiyaca karşılık olarak çok uluslu teşebbüsler için teknoloji transferi ve sınırlayıcı ticaret uygulamalarına karşı olarak Birleşmiş Milletler yan kuruluşları tarafından milletlerarası kodlar hazırlanmaktadır. OECD ve diğer milletlerarası organizasyonlar da konu ile ilgilenmektedir. Kanunlar ihtilafı alanında, ticaret ve ekonominin yürütülmesinde sınırlayıcı ticaret uygulamalarına karşı olan kanunlar ve şirketin tabi olacağı kanun konusunda ev sahibi devletlerin değer ve menfaatlerini koruma fikri hakimdir. Milli hukukların ülke aşıcı etkileri ve hükümetin kontrolü bu çerçevede içerisinde mütalâa edilmelidir³.

Milletlerarası Eşya Hukukunda Tarafların Kanun Seçimi Hakkı

Devletler Hususi Hukukunda mülkiyetin intikali konusunda Lex Rei Sitae kuralı genellikle kabul edilmektedir. Bununla beraber bu kural nakil halinde iken satılan mallar (res in transitu) ve milletlerarası ticari muameleler için uygun kural olarak gözükmektedir. Bu nedenle son zamanlarda milletlerarası eşya hukuku alanında taraflara kanun seçimi hakkı tanınmasının uygun olacağı ileri sürülmektedir (Yeni İsviçre Devletler Hususi Hukuku kanun projesi). Böyle bir seçim, akdi ilişkiler ve mülkiyetin intikalinin tek bir kanuna tabi olmasını sağlayacak ve bu konuda birden fazla kanunun yetkili olmasını ve malın ilişki ile ilgisiz bir yer hukukuna tabi olmasını önlemiş olacaktır. Bu seçimin bazı sınırları olması gerektiği de kabul edilmektedir⁴.

Alman Milletlerarası Özel Hukuk ve Milletlerarası Usul Hukuku Kanun Tasarısı

Paul Heinrich Neuhaus ve Jan Kropholler tarafından hazırlanmış olan Alman Milletlerarası Özel Hukuku ve Milletlerarası Usul Hukuku kanun tasarısı, Alman Medeni Kanununa Giriş Kanununun (EGBGB) bazı maddelerinin değiştirilmesini öngörmektedir. Tasarı ayrıca Alman Medeni Kanunu (BGB) nin de konularla ilgili hükmünü (§ 2369/1) de değiştirmektedir.

Alman Medeni Usul Kanunu (ZPO) S 37, S 55, S 148/2, S 293 ve S 328 S 549/1 de değiştirilmesini teklif etmektedir⁵.

Milletlerarası Ekonomik Hukuk Üzerine Düşünceler

Makalede, milletlerarası ekonomik hukuk, ihtiyaçlar ve bu konudaki modern anlayış tarihi oluşum içinde incelenmiştir. Bu konuda yeni bir anlayışın sosyo-ekonomik, politik ve teorik gelişmelerin bir ihtiyacı olduğu özellikle belirtilmektedir. Yeni anlayış, bu hukuk dalının milletlerarası ekonomik ilişkilerle ilgili olan bütün hukuk disiplinlerini içine aldığı şekilde gelişmektedir. Çağdaş teoriler ve Alman Federal Mahkeme kararları yer almaktadır⁶.

Acentaya Uygulanacak Hukuk Hakkında Konvansiyon Tasarısı

Acentaya uygulanacak hukuk konusunda konvansiyon projesi, La Haye Konferansının 13. oturumunda özel komisyon tarafından

- 3) Bu konudaki araştırma için bkz. HORN, Norbert, *Die Entwicklung des Internationalen Wirtschaftsrechts durch Verhaltensrichtlinien*, *RabelsZ*, 44, 1980, 423-454.
- 4) Bu konudaki araştırma için, bkz. WEBER, Rolf H. *Parteiautonomie im Internationalen Sachenrecht*, *RabelsZ*, 44, 1980, 510-530.
- 5) Tasarı metni için, bkz. *RabelsZ*, 44, 1980, 326-343. Ayrıca Milletlerarası Özel Hukuk ve Milletlerarası Usul Hukukunda Reform hakkındaki görüşler için bkz. *op. cit.* 344-366.
- 6) Bkz. JEORGES, Christian, *Vorüberlegungen zu einer Theorie des Internationalen Wirtschaftsrechts*, *RabelsZ*, 43, 1979, 6-79.

16 Haziran 1977 de çoğunlukla kabul edilmiştir.

Konvansiyonda üç hukuki ilişki düzenlenmiştir; 1 esas şirket ile acenta arasındaki ilişki (iç acenta ilişkisi) 2 — esas şirket ile üçüncü şahıs arasındaki ilişki (dış acenta ilişkisi) 3 — acenta ile üçüncü şahıs arasındaki ilişki (özellikle yetkisiz acenta).

Konvansiyon projesi, Acenta Hukukunu Devletler Hususi Hukuku açısından anlaşma yolu ile düzenleyen ilk teşebbüstür. Bu açıdan önem taşır⁷.

Japon Haksız Fiil Hukukunda Kusurlu ve Kusursuz Sorumluluk

Kusurlu ve kusursuz sorumluluğun sınırlarındaki esneklik, yalnız Japonya'da değil bütün sanayileşmiş ülkelerde de var olan bir gerçek olarak ele alınmış, konu bu açıdan incelenmiştir⁸.

Devletler Hususi Hukukunda İspat

Karl Neumayer'in bu makalesi 1938 de Georgios Stret'in anısına çıkarılan armağan için yazılmış ve bu güne kadar yayınlanmamıştır.

Yazar, Medeni Usulün iç maddi hukuktan farkı ve kamu hukukuna yakınlığı üzerinde durmaktadır. Medeni usule ait bir konu olarak ispat, istisnalar dışında mahkemenin bağlı olduğu devletin Usul Hukukuna tabi olmasıdır⁹.

Yeni Avusturya Kanunlar İhtilafı Kanunu

Devletler Hususi Hukukunda yeni Avusturya Federal Kanunu 1 Ocak 1979 da yürürlüğe girdi. Kanunda milletlerarası Usul Hukuku düzenlenmemiştir. Kanunda genel kural olarak, uygulanacak hukukun, eldeki olay ile en yakın ilişki halinde olan devlet kanunu olması gerektiği esası yer almıştır. İrade muhtariyeti, mal rejimleri ve sözleşmeler hukuku hakkında kabul edilmiş, miras hukuku alanında kanun seçimine yer verilmemiştir. Şahsi hukukta vatandaşlık bağı bağlama noktası olarak kabul edilmiştir. Çocuklar hakkında, çocuğun şahsi hukuku, babalık konularında baba olduğunu iddia edenin şahsi hukuku, mirasta murisin şahsi hukuku, mirasın idaresi, tereke borçlarından sorumlulukta Avusturya Hukuku yetkilidir. Şahsi hukuklarına

göre, boşanma kabul edilmeyen kişilerin yeni evlilikleri ve bu evliliklerin sonuçları hakkında özel hükümler yer almıştır.

Eşya Hukuku Lex Rei Sitae, gemi ve uçaklar hakkında bazı istisnalarla tesçil yeri hukuku, akitlerde, iş akitleri hariç olmak üzere, tarafların sarih ve zımni olarak seçtikleri hukukun yetkisi kabul edilmiştir. Herhangi bir kanunun seçilmediği halde, belirli akitler için özel kurallar getirilmiştir. Akdin, en ziyade ilişki halinde olduğu hukukun yetkisine tabi olması genel kural olarak yer almıştır.

Haksız fiillerde, ika yeri hukuku muhafaza edilmiş, diğer hukuk sistemleri ile daha yakın ilişkiler sözkonusu ise, taraflar birbirleri ile sözleşme veya diğer bir hukuki ilişki ile bağlı iseler— bu halde sözleşmeyi idare eden kanunun haksız fiilin sonuçlarını da idare edeceği prensip olarak kabul edilmiştir.

Kanunda atıf muhafaza edilmiştir. Ayrıca acenta ilişkisi de düzenlenmiş bulunmaktadır¹⁰.

İsviçre Devletler Hususi Hukuku Kanun Tasarı - Milletlerarası Bir Model midir?

İsviçre Devletler Hususi Hukuku kanun projesinin, İsviçre için taşıdığı özelliklerin dışında diğer devletler için örnek alınabilecek bir değer taşıyıp taşımadığı tartışılmaktadır. Proje, kanunlar ihtilafı yanında, kazai yetki kuralları ve yabancı mahkeme ve idarî kararların tenfizini de düzenlemiştir¹¹.

7) Bkz. Müller-Freienfels, *Der Haager Konvansionsentwurf über das auf die Stellvertretung Anwendbare Recht*, *RabelsZ.* 43, 1979, 80-115. Anlaşma metni için bkz. *op. cit.*, 177-189.

8) Bkz. URAKAWA Michitaro, *Verschuldens und Gefährdungshaftung im japanischen Recht*, *RabelsZ.* 43, 1979, 147-171.

9) Bkz. NEUMEYER, Karl, *Der beweis im internationalen Privatrecht*, *RabelsZ.* 43, (1979), 225-244.

10) Bkz. BEITZKE, *Neues Österreichisches Kollisionsrecht*, *RabelsZ.* 43, 1979, 244-276, Kanun metni için bkz. *op. cit.*, 375-385.

11) Bkz. NEUHAUS, *Der Schweizer IPR-Entwurf ein internationales Modell?* *RabelsZ.* 43, 1979, 277-289.

Yirminci Yüzyılın Sonuna Doğru Devletler Hususi Hukuku

Bu makale 1977 de neşredilen Gerhard Kegell'in anısına armağan için hazırlanan eserin gözden geçirilmesidir. Eserde üç makale, kanunlar ihtilafının genel prensiplerini içermektedir; 1 — **Batiffol**, Kanunlar İhtilafı Kuralları ile Nazara Alınacak Çeşitli Menfaatler, 2 — **Neuhaus**, Devletler Hususi Hukukunun Genel Esaslarına ait Yeni Gelişmeler, 3 — **Lüderitz**, Milletlerarası Aile Hukukunda ikametgâh, mutad mesken ve vatandaşlık gibi bağlama noktaları ve bunların taraf menfaatleri açısından ele alınışı incelenmiştir.

Çeşitli kanunlar ihtilafı konuları 9 makale olarak incelenmiştir. Bunlar; **Müller-Freinfels** boşanmayı yasaklayan hukuklar açısından boşanmış kimselerin yeniden evlenmelerinin Mukayeseli Hukuk ve Kanunlar İhtilafı açısından tetkiki. **Beitzke**, Milletlerarası baba-çocuk ilişkisinde nesebin düzeltilmesi lehinde olarak alternatif bağlama teknikleri, **Stroll**, Haksız fiiller ve özel olarak trafik kazaları ve müstahsilin sorumluluğu konusunda modern kanunlar ihtilafı kuralları ve yeni temayüller, **Drobnig**, Eşya Hukukunda ve kredi emniyeti konusunda yeni temayüller, **Wiedemann-Seidl Hohenveldern**, milletlerarası iş, şirket ve millileştirme hukukunda etüdler gibi konular incelenmiştir¹².

Milletlerarası Şirketler Hukukunda Tanıma Problemi - Hukuki Ehliyet ve Tabi Olduğu Hukuk

Tanıma terimi, milletlerarası şirketler hukukunda iki farklı problem için kullanılmaktadır; şirketin tabi olduğu hukuk ve şirketin hukuki ehliyeti. Şirketin hukuki ehliyeti, tabi olduğu hukuk probleminden ayrılmaz. Milletlerarası şirketler Hukukunda, bir tanıma problemi vardır, o da şirketin tabi olduğu hukukun tayinidir. Aksi halde bir şirkete iki hukuk sisteminin tatbiki sözkonusu olacaktır¹³.

Milletlerarası Satış Sözleşmeleri Hakkındaki -Uncitral- Konvansiyon Projesi

United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) 1977 Viyana, 1978 New York toplantılarında menkul malların satış sözleşmeleri hakkında bir konvan-

siyon projesi kabul etti. Proje satış akdi, hakkındaki hukuk ve satış akdinin inikadını düzenlemiştir. 1980 de yapılacak diplomatik konferansa projenin konu teşkil etmesi beklenmektedir. Bu yeni konvansiyon, 1964 tarihli Menkul Malların Milletlerarası Satışı Hakkındaki Yeknesak Kanun ve Menkul Malların Milletlerarası Satışındaki Akitlerin Şekli Hakkındaki Yeknesak Kanun konularında La Haye sözleşmelerinin yerine geçmiştir.

Proje, 1964 la Haye kurallarından daha kısa ve daha az karışıktır. Akdin feshi kuralları, özellikle basitleştirilmiştir. Temelde La Haye kurallar ile uyum halindedir¹⁴.

Milletlerarası Yeni Ekonomik Düzenle Hukukun ve Hukuki Araştırmanın Rolü

Yazar, milletlerarası yeni ekonomik düzende hukuki araştırmanın üç metodunun birleştirilmesi ile yapılabileceğini belirtmektedir. Bunlar, 1 — milletlerarası ekonomik hukukun gelişimini araştıran ekonomik metod, 2 — en önemli milletlerarası ekonomik organizasyonları inceleyen mukayeseli metod, 3 — en önemli konuları ve bunların çözüm yollarını inceleyen sistematik metod.

Milletlerarası yeni ekonomik düzende 10 konunun önemi belirtilmektedir. Bunlar; milletlerarası ticaret sistemi, Milletlerarası Para Fonu, sanayileşmiş ve gelişmiş devletler arasında gelir farkları, ham madde temini ve enerji, dünya nüfusunun çoğalması, yiyecek problemi, okyanusların rejimi, çevre korunması, çok uluslu teşebbüsler ve milletlerarası kartellerin kontrolüdür¹⁵.

12) *KÜHNE, Internationales Privatrecht, im Ausgang des 20. Jahrhunderts, RabelsZ, 43, 1979, 290-315.*

13) *Bkz. Carsten THOMAS, Ebenroht - Achim Sura, Das Problem der Anerkennung im Internationalen Gesellschaftsrecht, Feststellung der Rechtsfähigkeit und Bestimmung des Personalstatus, RabelsZ, 43, 1979, 315-344.*

14) *Bkz. Ulrich HUBER, Der UNCITRAL-Entwurf eines Übereinkommens über Internationale Warenkaufverträge, RabelsZ, 43, 1979, 413-526, Konvansiyon projesi için bkz, op cit, 528-560.*

15) *Pieter Ver Loren van Themaat, Die Aufgabe der Rechtswissenschaft in der Discussion um eine neue Weltwirtschaftsordnung, RabelsZ, 43, 1979, 632-648.*

Milletlerarası Satış Akdinde Sorumluluk, Muafiyet ve Akdin Sona Ermesi

Makalede milletlerarası satışlarda ifa etmeyen tarafın akdi sorumluluktan kurtulması konusunda mukayeseli bir araştırma yapılmıştır. Konu, milletlerarası ticaret hakkındaki yeknesak kurallar ve iç hukuklar çerçevesinde incelenmiştir¹⁶.

Avustralya Bölgelerarası Kanunlar İhtilafı Kuralları

Altı devletten kurulan bir feedrasyon olan Avustralya'nın federe devletleri arasındaki kanunlar ihtilafı kuralları incelenmiştir. Uygulanacak hukukun yanında, yargı yetkisi ve yabancı mahkeme kararlarının tenfizine de yer verilmiştir¹⁷.

Kazai Yetki Konvansiyonları ve Kamu Düzeni İstisnası

Makale, kamu düzeni istisnasını milletlerarası kazai yetki ve özellikle Hukuki ve Ticari Konularda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tenfizi konulu 1968 Brüksel Konvansiyonu açısından ele almaktadır¹⁸.

Kargo Uyuşmazlığı Kararları ve Hamburg Kuralları

Yazar bu makalesinde, milletlerarası deniz taşımacılığında taşıyıcının, kargonun kaybı ve zarar görmesi sebebiyle hukuki sorumluluğunu düzenleyen La Haye Kuralları ile 31 Mart 1978'de imzaya açılan ve Hamburg

Kuralları olarak anılan "Deniz Yolu ile Eşya Taşımaya İlişkin 1978 Birleşmiş Milletler Konvansiyonu"nun genel hatları ile izahını yapmaktadır¹⁹.

Brezilyada Yabancı Hakem Kararlarının Tenfizi

Makalede yazar yabancı hakem kararlarının tenfizi sorununu, Breziya hukuku açısından incelemiştir²⁰.

Derleyen : Prof. Dr. Aysel ÇELİKEL

- 16) Hans-Joachim Bartels und Hiroshi Motomura, *Haftungsprinzip, Haftungsbefreiung, und vertragsbeendigung beim Internationalen Kauf*, *RabelsZ*, 43, 1979, 449-707.
- 17) PRYLES, Michel, *Interstate, Conflcit of Laws in Australia*, *RabelsZ*, 43, 1979, 708-720.
- 18) Konvansiyon AET'ye üye devletler arasında 27 Eylül 1968'de imzalanmış 1 Şubat 1973'de yürürlüğe girmiştir. Bkz. M. Forde, *The "Ordre Public" Exception and Adjudicative Jurisdiction Conventions*, *The International and Comparative Law Quarterly*, April-July 1980, v. 29, 259-273.
- 19) C. W. O'Hare, *Cargo Dispute Resolutions and the Hamburg Rules*, *The International and Comparative Law Quarterly*, April-July 1980, v. 29, 219-237.
- 20) Bkz. KEITH Rosenn, *The Enforcement of Foreign Arbitral Awards in Brazil*, *The American Journal of Copparative Law*, 1980 v. 38, No. 3.

MEVZUAT
(1 Ocak 1980 - 31 Mart 1981)

I. ULUSLARARASI ANLAŞMALAR

T.C. ile Avrupa Konseyi İskan Fonu Arasında 13.8.1979 tarihinde imzalanan Kredi Anlaşması. (R.G. 4 Ocak 1980 - 16859).

Türkiye, İran ve Pakistan arasında 27 Nisan 1977 tarihinde Tahranda imzalanan Güney ve Batı Asya Posta Birliği Sözleşmesi. (Onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin kanun no. 2255) (R.G. 6 Ocak 1980 - 16861).

Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO)'nun XVI. Genel Kurulu tarafından 14 Kasım 1970 tarihinde kabul olunan "Kültür Varlıklarının kaçınsuz ithal, ihraç ve Mülkiyet Transferinin önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili Sözleşme". (Katılmamızın uygun bulunduğuna ilişkin kanun no. 2256). (R.G. 6 Ocak 1980-16861).

Göçmen İşçinin Hukuki Statüsü'ne İlişkin Avrupa Sözleşmesi. (Onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun no. 2257). (R.G. 6 Ocak 1980 - 16861).

T. C. ile Arnavutluk arasında 1980 yılında yapılacak Mal Mübadelelerine ilişkin Ti-Protokol (R.G. 8 Ocak 1980 - 16863).

T.C. ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında 1980 yılı Mal Mübadelesine ilişkin Protokolü. (R.G. 8 Ocak 1980 - 16863).

OECD'ye üye ülkelerin tamamına açık olarak Konsorsiyum çerçevesinde Kurulan Çalışma Grubu ile memleketimiz arasında Türkiyenin Borçlarının Konsolidasyonuna ilişkin Tutanağın onaylanması. (R.G. 9 Ocak 1980-16864).

T.C. ile Yunanistan arasındaki Turizm alanında işbirliği anlaşması. (R.G. 12 Ocak 1980 - 16867).

T.C. ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında petrol sanayiinde grup eğitimi hakkında anlaşma. (R.G. 17 Ocak 1980 - 16872).

T. C. ile Libya arasında karma komisyona dahil protokol. (R.G. 18 Ocak 1980 - 16873).

T.C. ile Dünya gıda programı arasında Sıtma kontrolüne dair anlaşma. (R.G. 19 Ocak 1980 - 16874).

25.1.1979 tarihli ve 7/17093 sayılı kararnameye ektir. 30 Aralık 1978 tarihinde imzalanmış bulunan T.C. ile Libya Arap Halk Cemahiriyesi Arasında kurulacak Ortak Tarım ve Hayvancılık Şirketine ilişkin Anlaşmanın 5. ve 6. maddelerinin düzeltilmesine ve 7. maddesine de fıkralar eklenmesine dair Teati Edilen Mektuplar. (R.G. 20 Ocak 1980 - 16875).

T.C. Hükümetini temsilen Maliye Bakanlığı ve ABD. Hükümetini temsilen Milletlerarası Kalkınma Dairesi (A.I.D.) arasında bağış anlaşması. (R.G. 23 Ocak 1980 - 16878).

T.C. Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti arasında Türkiyedeki fizibilite çalışmalarını finanse etmek üzere müşavirlik fonunun işleyişine ilişkin anlaşma. (R.G. 24 Ocak 1980 - 16879).

Türkiye'de yerleşik kişilerin bazı ticari kredilerine ilişkin T.C. Hükümeti ve Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti arasında anlaşma. (R.G. 24 Ocak 1980 - 16879).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan dış ticarete ilişkin "Ticaret Bakanlığı Çalışmalarının Geliştirilmesi" konulu proje anlaşması. (R.G. 3 Şubat 1980 - 16889).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Devlet

Su İşlerinin araştırma ve geliştirme çalışmalarının güçlendirilmesi" konulu proje anlaşması. (R.G. 5 Şubat 1980 - 16891).

T.C. Hükümeti ile Finlandiya arasında kredi anlaşması. (R.G. 6 Şubat 1980 - 16892).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Gübre Eğitimi Merkezi" konulu proje anlaşması. (R.G. 6 Şubat 1980 - 16892).

T.C. Hükümeti ile Hollanda Hükümeti arasında 40 milyon Hollanda Florini tutarında kredi anlaşması. (R.G. 8 Şubat 1980-16894).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Yer Bilimleri Bilgi Bankası ve Bilgi İşlem Merkezi" konulu proje anlaşması. (R.G. 9 Şubat 1980 - 16895).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Petkim - Kimya Sanayii Uzun Dönemli Gelişim" konulu proje anlaşması. (R.G. 12 Şubat 1980 - 16898).

T.C. Hükümeti ile Kanada Hükümeti arasında imzalanan 11,8 milyon Kanada Doları tutarındaki Kredi anlaşması. (R.G. 15 Şubat 1980-16901).

Acil yardım programı çerçevesinde, T.C. Hükümeti ile İsveç Hükümeti arasında 3 Ocak 1980 tarihinde imzalanan 50 milyon Skr. tutarındaki kredi anlaşması. (R.G. 15 Şubat 1980 - 16901).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Et Teknolojisi" konulu proje anlaşması (R.G. 18 Şubat 1980 - 16904).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Toprak mahsülleri ofisi'ne yardım" konulu proje anlaşması. (R.G. 20 Şubat 1980 - 16906).

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Türkiye'de Beton-Demir Tekne yapımı" konulu proje anlaşması. (R.G. 20 Şubat 1980 - 16906)

T.C. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Güney Antalya'da Otel Yönetimi Gelişimi" konulu proje anlaşması. (R.G. 20 Şubat 1980 - 16906).

T.C. Hükümeti ile Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti arasında yapılan

dördüncü dönem Karma Ekonomik Komisyon Protokolü. (RG. 24 Şubat 1980 - 16910).

T.C. Hükümeti ile Çekoslovak Sosyalist Cumhuriyeti arasında Uzun Dönemli Ticaret Protokolü. (RG. 25 Şubat 1980 - 16911).

ABD ile T.C. arasında, ABD. Hükümeti veya onun örgütleri tarafından garanti edilmiş ve bunlara olan bazı borçların konsolidasyonu veya ertelenmesiyle ilgili olarak yapılan anlaşma. (RG. 27 Şubat 1980-16913).

Türk - Federal Alman Teknik işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilecek "Çimento araştırma ve Geliştirme merkezinin kurulması projesi"ne dair düzenleme. (RG. 28 Şubat 1980 - 16914).

T.C. ile Avusturya Cumhuriyeti arasındaki 12 Ekim 1966 tarihli Sosyal Güvenlik Sözleşmesi'ne ilişkin ikinci Ek Anlaşma. (RG. 29 Şubat 1980 - 16915).

T.C. Hükümeti ile Alman Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında mali yardıma ilişkin anlaşma. (RG. 29 Şubat 1980 - 16915).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 3 Mart 1980 - 16918).

TC. ile Arap Ekonomik kalkınması için Kuveyt Fonu arasında imzalanan (İstanbul Ana İsale Hatları Projesi - İkinci Aşama) ikraz anlaşması. (RG. 7 Mart 1980 - 16922).

TC. Hükümeti ile Büyük Britanya ve İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti arasında ticari borçlara ilişkin anlaşma. (RG. 10 Mart 1980 - 16925).

TC. ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası arasında 12 Aralık 1979 tarihinde imzalanan Ankara Hava Kirliliğini kontrol mühendislik projesi borç anlaşması. (RG. 14 Mart 1980 - 16929).

TC. Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında turizm ve termalizm alanında işbirliğine ilişkin anlaşma. (RG. 14 Mart 1980 - 16929).

Akdeniz Ormancılık ve kâğıtçılık projesi 1979 yılı (Sanayii kısmı ile ilgili ek ödünç) TC. ve Avrupa Yatırım Bankası arasında finansman mukavelesi. (RG. 15 Mart 1980 - 16930).

Türkiye ile Kanada İhracatı Geliştirme Kurumu (EDC) ve Northern Telecom Limited

Şirketi arasında 12 Aralık 1979 tarihinde imzalanan "kredi" ve "ödeme" yöntemleri anlaşmaları. (RG. 21 Mart 1980 - 16936).

Türkiye - Romanya Karma Ekonomik Komisyonu VI. Dönem toplantısına ilişkin protokol ve ekleri. (RG. 22 Mart 1980 - 16937).

TC. Hükümeti ile Norveç Krallığı arasında Türkiye'de yerleşik kişilerin ticari borçlarına ilişkin anlaşma. (RG. 25 Mart 1980 - 16940).

Türkiye ile Bulgaristan arasında 26 Şubat 1980 tarihinde imzalanan "TC. ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Gümrük Makamları arasında Mal ve Maddelerin iki ülke Arasındaki sınır üzerinden Kanun dışı Naklinin Önlenmesi Hakkında İşbirliği Anlaşması". (RG. 27 Mart 1980-16942).

TC. ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası arasında yapılan 200 milyon dolarlık, 26 Mart 1980 tarihli program kredisi anlaşması. (RG. 28 Mart 1980 - 16943).

TC. Hükümeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Sanayi Projelerinin yürütülmesine dair anlaşma. (RG. 29 Mart 1980 - 16944).

TC. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Nüfus Faaliyetleri Fonu arasında Proje Anlaşması. (RG. 2 Nisan 1980 - 16948).

TC. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Nüfus Faaliyetleri arasında proje anlaşması. (RG. 4 Nisan 1980 - 16950).

26-31 Ocak 1980 tarihleri arasında Trablus'ta yapılan Türk-Libya Ticaret Alt Komitesi Toplantısı sonunda imzalanan tutanak. (RG. 9 Nisan 1980 - 16955).

31 Ocak 1980 tarihinde imzalanan TC. Hükümeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında ekonomik ve teknik işbirliğinin geliştirilmesine dair anlaşma. (RG. 11 Nisan 1980 - 16957).

Acil yardım programı çerçevesinde, hükümetimiz ile ABD Hükümeti arasında yapılan 98 Milyon dolarlık yardım anlaşması, (RG. 11 Nisan 1980 - 16957).

Sümerbank Genel Müdürlüğü'nün Rasyonalizasyon ve modernizasyonu projesi yönetim modernizasyonu bölümünün dış finansmanı için uluslararası İmar ve Kalkınma Bankasından, mektup teatisi ile sağlanan

600.000 dolarlık kredi anlaşması. (RG. 17 Nisan 1980 - 16963).

TC. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında "Genel Tarım Sayımı Hazırlıkları" konulu proje anlaşması. (RG. 20 Nisan 1980 - 16966).

TC. Hükümeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti arasında uzun vadeli ekonomik, sınai ve teknik işbirliği anlaşması çerçevesinde TC. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı arasında Sağlık ve Tıbbi bilimler alanlarında 1979-1980 yıllarını kapsayan teknik işbirliği protokolü. (RG. 25 Nisan 1980 - 16970).

Paris'te 25 Temmuz 1979 tarihinde imzalanan tutanak uyarınca Türk borçlarının tehiri için TC. Hükümeti ile İspanyol İhracat Kredisi Garanti Kurumu arasında yapılan borç tehiri anlaşması. (RG. 28 Nisan 1980 - 16973).

Paris'te 25 Temmuz 1979 tarihinde imzalanan tutanak çerçevesinde 17 Ocak 1980 tarihinde TC. Hükümeti ile İsviçre Konfederasyonu arasında Konsolidasyon anlaşması. (RG. 29 Nisan 1980 - 16974).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında 5 Milyon DM. tutarındaki kredi anlaşması. (RG. 30 Nisan 1980 - 16975).

TC. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çocuk Yardım Fonu arasında "Gıda ve Beslenme" konulu proje anlaşması. (RG. 2 Mayıs 1980 - 16976).

TC. Hükümeti ile Kanada Hükümeti Uluslararası Kalkınma Araştırma Merkezi (IDRC) arasında imzalanan Türkiye'de arpa üretiminin geliştirilmesi projesi için hibe edilecek olan 201.100 Kanada Doları tutarındaki proje anlaşması. (RG. 13 Mayıs 1980 - 16987).

Haşhaş üretimi ve uyuşturucu maddeler kaçakçılığının kontrolü ile görevli kuruluşlarımıza hibe, araç, gereç ve eğitim imkânları sağlamak üzere ülkemiz ile Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Maddelerin kötüye kullanılmasını önleme Fonu arasında 20 Kasım 1979 tarihinde imzalanan anlaşma. (RG. 16 Mayıs 1980 - 16990).

16 Kasım 1979 tarihinde imzalanan Milletlerarası Zeytinyağı anlaşması. (RG. 21 Mayıs 1980 - 16994).

T.C. Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Hükümeti arasında Protokol - (I). (R.G. 23 Mayıs 1980 - 16996).

TC. ile Polonya Halk Cumhuriyeti arasında uzun dönemli Ticaret protokolü. (R.G. 28 Mayıs 1980 - 17000).

TC. Hükümetini temsilen, Maliye Bakanlığı ile. ABD Hükümetini temsilen Uluslararası Kalkınma Teşkilâtı (AID) arasında 8 Şubat 1980 tarihli bağış anlaşması. (RG. 30 Mayıs 1980 - 17002).

Avrupa Yatırım Bankası Özel Bölüm 1979 yılı ek kredisi. TC. ve Avrupa Yatırım Bankası arasında Finansman Sözleşmesinin Uygulama Protokolü. (RG. 2 Haziran 1980 - 17005).

Deniz alacaklarına karşı mesuliyetin sınırlanması hakkında 1979 tarihli milletlerarası sözleşme. (RG. 4 Haziran 1980 - 17007).

TC. Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti arasında uluslararası karayolu taşımacılığı anlaşması. (RG. 7 Haziran 1980 - 17010).

Balkan ülkeleri resmi turizm kuruluşları, XII. konferansı protokolü. (RG. 8 Haziran 1980 - 17011).

Avrupa Yatırım Bankası Özel Bölüm Elbistan projesi, 1980 yılı ek kredisi TC. ve Avrupa Yatırım Bankası arasında finansman sözleşmesi (RG. 12 Haziran 1980 - 17015).

Türkiye ile Fransa arasındaki mali protokol. (RG. 12 Haziran 1980-17015).

TC. Hükümeti ile Kanada Hükümeti'nin Uluslararası Kalkınma Araştırma Merkezi (IDRC) arasında imzalanan "Türkiye'de Arpa Üretiminin Geliştirilmesi" projesi için hibe edilecek olan 201.000 Kanada doları tutarındaki proje anlaşması. (RG. 14 Haziran 1980 - 17017).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 26 Haziran 1980 - 17029).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 26 Haziran 1980 - 17029).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 27 Haziran 1980 - 17030).

Karayolu uluslararası eşya ve yolcu taşıma esasları. (RG. 29 Haziran 1980 - 17032).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 30 Haziran 1980 - 17033).

TC. ve Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası arasında kredi anlaşması. (Karakaya hidroelektrik projesi). 21 Mayıs 1980. (RG. 1 Temmuz 1980 - 17034).

Birleşik Krallık - Türkiye 1980 kredi programı. (RG. 3 Temmuz 1980 - 17036).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 3 Temmuz 1980 - 17036).

Türk - Bulgar Taşıma Komisyonu'nun beşinci toplantı protokolü. (RG. 8 Temmuz 1980 - 17041).

TC. Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında turizm alanında işbirliği anlaşması. (RG. 11 Temmuz 1980 - 17044).

OECD. 1980 yardım programı çerçevesinde Hollanda Hükümetinin Türk Hükümetine vermeyi taahhüt ettiği 43 milyon Hollanda florini tutarındaki krediye dair anlaşma. (RG. 15 Temmuz 1980 - 17048).

TC. Hükümeti Maliye Bakanlığı ile Avusturya Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı arasında mali ve ekonomik işbirliği anlaşması. (RG. 15 Temmuz 1980 - 17048).

Danimarka Hükümeti ile Türk Hükümeti arasında Türkiye'ye bir Danimarka Hükümet kredisi verilmesine ilişkin anlaşma. (RG. 24 Temmuz 1980 - 17057).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 28 Temmuz 1980 - 17061).

TC. ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında uzun dönemli ticaret protokolü. (RG. 6 Ağustos 1980 - 17070).

TC. ile SSCB arasındaki Devlet hudut hattının Arapaçay Nehrindeki baraj gövdesi üzerinden geçişine ilişkin protokol. (RG. 9 Ağustos 1980 - 17073).

TC. ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası arasında 29 Mayıs 1980 tarihinde imzalanan kredi anlaşması. (RG. 15 Ağustos 1980-17076).

TC. Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında mali yardım sağlanmasına dair 31 Temmuz 1980 tarihinde imzalanan

kredi anlaşması. (RG. 24 Ağustos 1980 - 17085).

TC. ile Avrupa Yatırım Bankası arasında finansman Sözleşmesi. (RG. 2 Eylül 1980 - 17093).

Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası ve TC. Hükümeti arasında ikraz anlaşması. (Hayvancılığı Geliştirme Projesi). (RG. 7 Eylül 1980 - 17098).

TC. Hükümeti ile Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti arasında, TC ve Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti topraklarında "Sıtma dahil bulaşıcı hastalıkların önlenmesi ve bunlarla mücadele" edilmesine ilişkin, 27 Şubat 1980 tarihinde imzalanan anlaşma. (RG. 11 Eylül 1980 - 17102).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında 10 Temmuz 1980 tarihinde imzalanmış bulunan kredi anlaşması. (RG. 12 Eylül 1980 - 17103).

TC. İçişleri Bakanlığı ile Almanya Federal İçişleri Bakanlığı arasında teçhizat yardımı sağlanmasına ilişkin anlaşma. (RG. 18 Eylül 1980 - 17109).

TC. ile İsveç Krallığı arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve eki protokol ile Sözleşmenin yürütümü ile ilgili idari anlaşma. (Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2306). (RG. 7 Ekim 1980 - 17128).

TC. ve Norveç Krallığı arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile bu Sözleşmeye ek protokol. (Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2307). (RG. 7 Ekim 1980 - 17128).

1 Mayıs 1969 tarihli Türkiye - İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini tadil eden Ek Sözleşme. (Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2311). (RG. 11 Ekim 1980 - 17132).

TC. ile ABD. arasında Suçluların Geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı yardım anlaşması. (Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2312). (RG. 11 Ekim 1980 - 17132).

TC. ile ABD arasında Ceza Yargılarının Yerine Getirilmesine ilişkin anlaşma. (Onaylanması ve uygulanmasına ilişkin kanun no. 2314) (RG. 11 Ekim 1980 - 17132).

TC. ile Belçika Krallığı arasında Sosyal Güvenlik hakkında genel sözleşmenin revizyonu ile ilgili sözleşme (onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2315) (RG. 11 Ekim 1980 - 17132).

Maliye Bakanlığı ile kreditanstalt für Wiederaufbau arasında 26 Haziran 1980 tarihinde imzalanmış bulunan ikraz ve proje anlaşması. (RG. 11 Ekim 1980 - 17132).

30 Aralık 1963 tarihinde Viyana'da imzalanan "Avusturya Federal Hükümeti ile TC. Hükümeti arasındaki 1963 mali yardım anlaşması" ile ilgili olarak 30 Haziran 1978, 31 Aralık 1978 ve 30 Haziran 1979 tarihlerinde vadeleri gelen tutarların ertelenmesi ve vadelerin uzatılmasına ilişkin TC. Hükümeti ile Avusturya Federal Hükümeti arasındaki anlaşma. (RG. 15 Ekim 1980 - 17136).

Türk - Federal Alman İşbirliği Anlaşması Çerçevesinde "Zonguldak Kömür İşletmeciliğinin Geliştirilmesi" konulu projeye ilişkin anlaşma. (RG. 16 Ekim 1980 - 17137).

1971 Psikotrop Maddeler Sözleşmesi. (Katılmamızın uygun bulunduğu dair kanun no. 2326). (RG. 28 Ekim 1980 - 17145).

Tedhişçiliğin Önlenmesine dair Avrupa Sözleşmesi. (Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2327). (RG. 28 Ekim 1980 - 17145).

TC. Hükümeti ile Hollanda Krallığı Hükümeti arasında, mektupların teatisi suretiyle imzalanan "vize harçlarından muafiyet anlaşması". (Ek: Teati edilen mektuplar). (RG. 1 Kasım 1980 - 17147).

Türk-Macar Ekonomik İşbirliği karma komitesinin 14-17 Temmuz 1980 tarihleri arasında Budapeşte'de yaptığı 3. dönem toplantısı sonucunda imzalanan protokol ve ekleri. (RG. 2 Kasım 1980 - 17148).

16 Şubat 1976 tarihinde Barselona'da imzalanan Akdeniz'in kirlenmeye karşı korunmasına ait iki Sözleşme ile iki Protokol ve ekleri. (Onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun no. 2328). (RG. 4 Kasım 1980 - 17150).

Türkiye - Federal Alman Teknik İşbirliği Anlaşması Çerçevesinde gerçekleştirilecek olan "Türkiye Çimento Sanayii'ne istisari yardım" konulu projeye dair anlaşma (düzenleme). (RG. 5 Kasım 1980-17151).

Nafaka Yükümlülüğüne uygulanacak kanuna dair Sözleşme. (Onaylanmasının uygun bulunduğu kanun no. 2331). (RG. 6 Kasım 1980-17152).

Nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınmasına ve tenfizine ilişkin sözleşme. (Onaylanmasının uygun bulunduğu kanun no. 2332). (RG. 6 Kasım 1980 - 17152).

TC. Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti arasında, Belçika Hükümeti tarafından TC. Hükümetine 300 milyon Belçika Frangı tutarında mali yardım yapılmasına ilişkin anlaşma. (RG. 7 Kasım 1980 - 17153).

OECD çerçevesinde 22-23 Temmuz 1980 tarihlerinde Paris'te yapılan görüşmeler sonucunda bir kısım borçlarımızın ertelenmesi ile ilgili olarak imzalanan tutanak. (RG. 8 Kasım 1980 - 17154).

TC. Hükümeti ile Avrupa Yatırım Bankası arasında Finansman Sözleşmesi. (RG. 9 Kasım 1980 - 17155).

Türk - Bulgar Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komitesi 5. dönem toplantısı protokolü, (RG. 11 Kasım 1980 - 17157).

Türk - Federal Alman Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde gerçekleştirilecek olan "kısa süreli uzmanlık "fonu "konulu projeye ilişkin anlaşma (düzenleme). (RG. 12 Kasım 1980 - 17158).

TC. Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti arasında ticaret anlaşması. (RG. 13 Kasım 1980 - 17159).

TC. Hükümeti ile Kreditanstalt für Wiederaufbau arasında 28.7.1980 tarihinde imzalanan ikraz ve proje anlaşması. (RG. 13 Kasım 1980-17159).

TC. Hükümeti ile UNICEF arasında 26.6.1980 tarihinde imzalanan "Biogaz" konulu teknik yardım anlaşması. (RG. 14 Kasım 1980-17160).

TC. Hükümeti ile Kreditanstalt für Wiederaufbau arasında 12.6.1980 tarihinde imzalanan ikraz ve proje anlaşması. (RG. 15 Kasım 1980 17161).

Japonya'ya olan Devlet ve Garantili ticari borçlarımızın ertelenmesi konusunda 23.6.1980 tarihinde Ankara'da imzalanmış bulunan anlaşmalar. (RG. 17 Kasım 1980 - 17163).

TC. ile Avrupa Yatırım Bankası arasında finansman sözleşmesi. (RG. 19 Kasım 1980 - 17165).

TC. ile ABD. arasında suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı yardım anlaşması. (RG. 20 Kasım 1980 - 17166).

TC. Hükümeti ile Federal Almanya Hükümeti arasında mektup teatisi suretiyle akdedilmiş teknik yardım anlaşması. (RG. 22 Kasım 1980 - 17168).

TC. Hükümeti ile Japon Denizaşırı Ekonomik İşbirliği Fonu (OECE) arasında 27.6.1980 tarihinde Tokyo'da imzalanan borç erteleme anlaşmaları (RG. 10 Aralık 1980 - 17186).

TC. Hükümeti ile SSCB. Hükümeti arasında TC. ve SSCB. arasındaki Karadeniz'de Kıta Sahaneliği Sınırlandırılması hakkında anlaşma. (Onaylanmasına uygun bulunduğu kanun no. 2355). (RG. 11 Aralık 1980 - 17187).

TC. Hükümeti ile Federal Almanya Hükümeti arasında mektup teatisi suretiyle akdedilmiş bulunan teknik yardım anlaşması. (RG. 13 Aralık 1980 - 17189).

3TC. ile İtalyan Cumhuriyeti arasında 25 milyon dolarlık krediye ilişkin mali anlaşma. (RG. 24 Aralık 1980 - 17200).

TC. ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası arasında yapılan program kredisi anlaşması. (RG. 29 Aralık 1980 - 17205).

TC. ile ABD. arasında, ABD Hükümeti veya onun örgütleri tarafından garanti veya sigorta edilmiş ve bunlara olan bazı borçların konsolidasyonu veya ertelenmesiyle ilgili olarak yapılan anlaşma. (RG. 3 Ocak 1981 - 17209).

TC. ile İsviçre arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesine ek Sözleşme. (RG. 4 Ocak 1981 - 17210).

TC. Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında, Türk-Alman Teknik İşbirliği programı çerçevesinde "Ankara Üniversitesi ve Veteriner Fakültesi ile Hannover Veteriner Yüksek Okulu arasında işbirliği projesi" için yapılacak teknik yardımla ilgili olarak mektup teatisi suretiyle akdedilmiş olan anlaşma. (RG. 7 Ocak 1981 - 17213)

TC. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Liman-

lar Yönetim ve Etkinlikler Eğitimi Programları" konulu proje. (RG. 7 Ocak 1981 - 17213).

— TC. Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Türk-Alman teknik işbirliği programı çerçevesinde "Adana/Hohenheim Üniversiteleri Ortaklığı" için yapılacak teknik yardım ile ilgili olarak mektup teatisi suretiyle akdedilmiş olan anlaşma. (RG. 8 Ocak 1981 - 17214).

TC. Hükümeti ile Federal Almanya Hükümeti arasında, Türk-Alman teknik işbirliği programı çerçevesinde "Veteriner Laboratuvar teknisyen okulu kurulması projesi" için yapılacak teknik yardım ile ilgili olarak mektup teatisi suretiyle akdedilmiş olan ekli anlaşma. (RG. 8 Ocak 1981 - 17214).

TC. ile Belçika Krallığı arasında 4 Temmuz 1966 tarihinde Brüksel'de imzalanan Sosyal Güvenlik hakkındaki genel sözleşmenin revizyonu ile ilgili sözleşme, (RG. 9 Ocak 1981 - 17215).

TC. ile Norveç Krallığı arasında sosyal güvenlik sözleşmesi. (RG. 9 Ocak 1981 - 17215).

TC. Hükümeti ile Avrupa Ekonomik Komisyonu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Trans-Avrupa Kuzey-Güney otoyolu projesi (TEM)". (RG. 14 Ocak 1981 - 17220).

TC. Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında imzalanan "Posta eğitiminin geliştirilmesi" konulu proje anlaşması. (RG. 19 Ocak 1981 - 17225).

TC. Hükümeti ile SSCB. Hükümeti arasında, TC. ile SSCB. arasındaki Karadeniz'de Kıt'a Sahanlığı sınırlandırılması hakkında anlaşma. (RG. 20 Ocak 1981 - 17226).

TC. Hükümeti ile Hollanda Hükümeti arasında bir kısım borçlarımızın ertelenmesi ile ilgili olarak 25 Temmuz 1975 tarihinde Paris'te imzalanan tutanak çerçevesinde adı geçen ülkeye olan borçlarımızın ertelenmesine ilişkin 13.5.1980 tarihli anlaşma. (RG. 21 Ocak 1981 - 17227).

TC. ile Hollanda Krallığı arasında Sosyal Güvenlik hakkındaki sözleşmenin revizyonu ile ilgili sözleşme. (Onaylanmasının uygun bulunduğu ilişkin kanun no. 2373) (RG. 23 Ocak 1981 - 17229).

Diplomasi Ajanları da Dahil Olmak Üzere Uluslararası Korunan Kişilere karşı işlenen suçların önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi. (Katılmamızın uygun bulunduğu ilişkin kanun no. 2374). (RG. 2 Ocak 1981 - 17229).

Uluslararası Enerji Programı anlaşması. (Onaylanmasının uygun bulunduğu ilişkin kanun no. 2375) (RG. 23 Ocak 1981 - 17229).

TC. Hükümeti ile Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti arasında 1981 yılında yapılacak mal mübadelelerine ilişkin ticaret protokolü. (RG. 24 Ocak 1981 - 17230).

Kültür varlıklarının kanunsuz ithal, ihraç ve mülkiyet transferinin önlenmesi ve yasaklanması için alınacak tedbirlerle ilgili sözleşme. (RG. 26 Ocak 1981 - 17232).

Göçmen işçilerin hukuki statüsü hakkında Avrupa Sözleşmesi. (RG. 27 Ocak 1981 - 17233).

TC. ile İsveç krallığı arasındaki sosyal güvenlik sözleşmesinin tatbikatı ile ilgili idari anlaşma. (RG. 29 Ocak 1981 - 17235).

TC. ile ABD. Hükümetleri arasında Kuzey Atlantik Andlaşmasının 2. ve 3. maddelerine uygun olarak, savunma ve ekonomi alanında işbirliğinde bulunulmasına dair anlaşma. (RG. 1 Şubat 1981 - 17238).

TC. ile İsveç Krallığı arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi. (RG. 3 Şubat 1981 - 17240).

TC. Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 7 Şubat 1981 - 17244).

TC. Tarım ve Orman Bakanlığı ile Hollanda Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı arasında bilimsel tarım araştırmaları sahasında işbirliği anlaşması. (RG. 15 Şubat 1981 - 17252).

TC. ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası arasında ikraz anlaşması. (RG. 16 Şubat 1981 - 17253).

Avrupa Konseyi İskan Fonu ile TC. Hükümeti arasında kredi anlaşması. (RG. 20 Şubat 1981 - 17257).

TC. ile Lüksemburg Büyük Dükalığı adına Hollanda Krallık Hükümeti arasında vize harçlarından muafiyet anlaşması. (RG. 1 Mart 1981 - 17266).

1971 Psikotrop Maddeler Sözleşmesi. (RG. 7 Mart 1981 - 17272).

TC. ile SSCB. arasında İskenderun Demir-Çelik Tesislerinin Tevsii konusunda işbirliği, teçhizat ve malzeme sevki sağlamak teknik hizmetler ve bunlarla ilgili ödeme şartlarına ilişkin anlaşma. (RG. 9 Mart 1981 - 17274).

TC. Hükümeti ile SSCB. Hükümeti arasında 9 Temmuz 1975 tarihli Türk - Sovyet ekonomik ve teknik işbirliğinin geliştirilmesi anlaşması. (RG. 10 Mart 1981 - 17275).

Türkiye - Libya karma ekonomik komisyonu altıncı dönem toplantısı sonunda imzalanan anlaşma mahiyetinde teati edilen mektuplar. (RG. 15 Mart 1981 - 17280).

TC. ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti arasında turizm ve termalizm alanında işbirliği anlaşması. (RG. 19 Mart 1981 - 17284).

Türkiye - Romanya karma ekonomik komisyonu VII. dönem toplantı protokolü. (RG. 20 Mart 1981 - 17285).

OECD 1980 Türkiye'ye özel yardım programı çerçevesinde, ABD. Hükümetince taahhüt edilen 200 milyon dolarlık kredi anlaşması. (RG. 21 Mart 1981 - 17286).

OECD. 1980 yılı Türkiye'ye özel yardım programı çerçevesinde Norveç ile imzalanan anlaşma. (RG. 21 Mart 1981 - 17286).

OECD bünyesinde 1979 ve 1980 yıllarında imzalanan borç erteleme tutanakları çerçevesinde TC. ile İngiltere arasında yapılan anlaşma. (RG. 22 Mart 1981 - 17287).

TC. ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında düzenlenen "Tarımsal ve Kırsal Kalkınma" hakkındaki proje anlaşması. (RG. 23 Mart 1981 - 17288).

Bir kısım borçlarımızın ertelenmesi ile ilgili olarak Finlandiyaya olan ticari borçlarımız ile Devlet borcunun ertelenmesi hakkında anlaşma. (RG. 25 Mart 1981 - 17290).

Bir kısım borçlarımızın ertelenmesi ile ilgili olarak Norveç'e olan garantili ticari borçlarımızın ertelenmesi konusunda anlaşma. (RG. 28 Mart 1981 - 17293).

II. KANUN, TÜZÜK, YÖNETMELİK, KARARNAME VD.

1. Kanunlar

11.2.1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatan- daşlığı Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun. (No. 2383, Kabul tarihi. 13.2.1981) (RG. 17 Şubat 1981 - 17254).

15.7.1950 tarihli ve 5082 sayılı Pasaport Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun. (No. 2418, kabul tarihi: 25.2.1981) (RG. 27 Şubat 1981 - 17264).

492 sayılı Harçlar Kanunu ve bu kanunu değiştiren 27.3.1969 tarihli 1137 sayılı kanun ile 21.11.1980 tarihli 2345 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun. (No. 2430, Kabul tarihi: 20 Mart 1981) (RG. 22 Mart 1981 - 17287).

2762 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 5404 sayılı kanun ile değişik 1. maddesinin dördüncü fıkrasının değiştirilmesine ve bu maddeye bir fıkra eklenmesine dair kanun. (No. 2434, Kabul tarihi: 24 Mart 1981) (RG. 26 Mart 1981 - 17291).

2. Yönetmelik

11.2.1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatan- daşlığı Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu yönetmeliğe geçici maddeler eklenmesi hakkında Yönetmelik. (RG. 21 Mart 1981 - 17286).

3. Kararnameler

1965 yılında İngiltereye karşı tek taraf- lı bağımsızlık ilân etmiş olan Güney Rodez- yadaki azınlık yönetimine karşı Birleşmiş Mil- letler kararlarına dayanılarak anılan ülkeye Türkiye tarafından uygulanacak İktisadi Mü- eyyideleri Derpiş eden 11.3.1967 tarihli ve 6/7894, 18.11.1968 tarihli ve 6/0986 sayılı kararnamelerin yürürlükten kaldırılmasına iliş- kin Bakanlar Kurulu Kararı. (RG. 19 Ocak 1980-16874).

24.1.1980 tarihli ve 8/168 sayılı karar- namenin ekidir. Yabancı sermaye Çerçeve kararnamesi. (No. 8/168) (RG. 25 Ocak 1980 - 16880).

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında "Petrol Arama ve Petrolle ilgili Faaliyetleri Düzenleme Fonu" kurulmasına ilişkin 20 sayılı karar'ın 4. maddesinin değiştirilmesine dair karar. (No. 8/172) (RG. 25 Ocak 1980 - 16880).

24.1.1979 tarih ve 8/178 sayılı karar ektir. Petrol aramaları hakkında karar. (No. 8/178). (RG. 25 Ocak 1980 - 16880).

25 Ocak 1980 tarihinden önce ve sonra yurda ithal edilecek sermaye ve kredilere tatbik edilecek kambiyo rayiçleri ile 24 Ocak 1980 tarihinden önce çıkarılmış kararnamelerde Başbakanlık Yabancı Sermaye Dairesi yapılabilecek değişiklikler hakkında 6224 sayılı kanun hükümlerinin uygulanmasında riayet edilecek usul ve şartlar. (No. 8/179). (RG. 25 Ocak 1980 - 16880).

"1980 yılı ithalat Rejimi Kararı"nın yürürlüğe konulması. (No. 8/191). (RG. 28 Ocak 1980 - 16883).

Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu'ndan yararlanan ilâç firmalarının faaliyetleri hakkındaki 22.9.1978 tarih ve 7/17277 sayılı kararnamenin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin kararname. (No. 7/533) (RG. 29 Mart 1980 - 16944).

Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn, Katar ve Oman vatan-

daşlarına, Türkiyede üç aya kadar oturma hakkı veren vize muafiyetinin, Pasaport Kanunu madde 10 uyarınca, tanındığına ilişkin kararname. (No. 8/721). (RG. 25 Nisan 1980 - 16970).

Petrol aramaları hakkında karar. No. 8/1039). (RG. 13 Haziran 1980 - 17016).

Turizmi Teşvik çerçeve kararı. (No. 8/1133). (RG. 27 Haziran 1980 - 17030).

Ekli listede belirtilen ve fesih ihbar tarihleri 1980 yılının ikinci yarısına rastlayan "Ticaret Anlaşmaları" ile "Ticaret ve ödeme Anlaşmaları"nın, feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük sürelerinin uzatılmasına ilişkin kararname. (No. 8/1799). RG. 3 Kasım 1980-17149).

İran menşeli Bank Mellat'ın Türkiye'de Bankacılık faaliyetinde bulunabilmesi için getireceği sermayenin 6224 sayılı kanundan yararlanması hakkında kararname (No. 8/2406) (RG. 27 Mart 1981 - 17292).

4. Sirküler

20.9.1979 tarih ve 16760 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Sınır Ticaret Yönetmeliği"nin uygulanmasına ilişkin esasları gösterir Ticaret Bakanlığı Sirküleri. (RG. 22 Mart 1980 - 16937).

*Derleyenler : Asis. Ümit HERGÜNER -
Asis. Turgut TARHANLI*

METİNLER

11.2.1964 TARİH VE 403 SAYILI TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA İKİ EK GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No. 2383

Kabul Tarihi: 13.2.1981

RG.: 17 Şubat 1981, 17254

MADDE 1. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Türkiye içinde veya dışında Türk babadan olan ya da Türk anadan doğan çocuklar doğumlarından başlayarak Türk vatandaşdırlar.

MADDE 2. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 20 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Herhangi bir nedenle yabancı Devlet vatandaşlığını kazanmış olmak veya başka bir Devlet vatandaşlığını kazanacağına ilişkin inandırıcı belirtiler bulunmak.

MADDE 3. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 21. — Türk vatandaşlığından çıkma veya başka bir Devlet vatandaşlığını kazanma dileği, Türkiye içinde ilgilinin oturduğu yerin en büyük mülkiye amirine, yurt dışında Türk konsoloslughuna bir dilekçe ile sunulur.

Bu makamlarca tamamlanan evrak gereği yapılmak üzere İçişleri Bakanlığına gönderilir.

MADDE 4. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 22 nci maddesi ve madde başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

C) Çıkma ve İzin Belgeleri:

Madde 22. — Vatandaşlıktan çıkmak isteyen kişi aynı zamanda başka bir Devlet vatandaşı ise, çıkma belgesi kendisine derhal verilir.

Vatandaşlıktan çıkmak isteyen kişi, başka bir Devlet vatandaşı değil ise, İçişleri Bakanlığınca kendisine bir izin belgesi, ilgili yabancı Devlet vatandaşlığını kazandığını belirten belgeyi getirdiğinde de çıkma belgesi verilir.

Başka bir Devlet vatandaşlığını kazanmak isteyen kişiye de Bakanlar Kurulunca tespit edilen esaslara uygun olarak İçişleri Bakanlığınca izin belgesi verilebilir.

İzin belgesi üç yıl için geçerlidir. İzin belgesi alanlar bu süre içerisinde yetkili Türk makamlarına gerekli bilgi ve belgeleri vermek zorundadırlar.

MADDE 5. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 23 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 23. — 22 nci madde uyarınca çıkma belgesinin verilmesi ile Türk vatandaşlığı kaybedilir.

Kendilerine 22 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen izin belgesi verilmiş olanlardan aynı maddede gösterilen süre içerisinde yetkili Türk makamlarına gerekli bilgi ve belgeleri vermemiş olanların Türk vatandaşlığını kaybedip etmediklerine, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.

MADDE 6. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 25 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şeklide değiştirilmiş ve fıkraya (g) ve (h) bentleri ve maddeye aşağıdaki fıkra üçüncü fıkra olarak eklenmiştir.

a) İzin almaksızın kendi istekleriyle yabancı bir Devlet vatandaşlığını kazananlar,

g) Yurt dışında bulunup da Türkiye Cumhuriyetinin iç ve dış güvenliği ile kanunun suç saydığı şekilde iktisadi veya mali güvenliği aleyhinde faaliyette bulunan veya yurt içinde bu tür faaliyetlerde bulunup da her ne suretle olursa olsun yurt dışına çıkan ve hakkında Türkiye'de bu nedenle kamu davası açılmasına veya ceza kovuşturmasına veya hükmün infazına olanak bulunmayan ve gelmesi için yapılan duyuruya rağmen üç ay içinde, Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde bir ay içinde yurda dönmeyenler,

h) Herhangi bir yolla yabancı bir Devlet vatandaşlığını kazanmış olup, kesintisiz olarak en az yedi yıl Türkiye dışında oturan ve Türkiye ile ilgisini ve bağlılığını kesmediğine ve Türk vatandaşlığını muhafaza etmek istediğine delalet edecek resmî temas ve işlemlerde bulunmayanlar.

Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde (g) bendi hükümlerine göre Türk vatandaşlığını kaybedenler hakkında 35 nci maddenin 1 nci fıkrası hükümlerinin uygulanmasına da karar verilebilir.

MADDE 7. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 26 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 26. — Yurt dışında bulunup da Türkiye Cumhuriyetinin iç ve dış güvenliği ile kanunun suç saydığı şekilde iktisadi veya mali güvenliği aleyhinde faaliyette bulunan veya yurt içinde bu tür faaliyetlerde bulunup da her ne suretle olursa olsun yurt dışına çıkan ve hakkında Türkiye'de bu nedenle kamu davası açılmasına veya ceza kovuşturmasına veya hükmün infazına olanak bulunmayan ve gelmesi için yapılan duyuruya rağmen üç ay içinde, savaş, Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde bir ay içinde yurda dönmeyen Türk vatandaşlığını sonradan kazanmış kişiler Bakanlar Kurulu kararı ile vatandaşlıktan çıkarılabilir.

Bu hüküm, Türkiye savaş halinde bulunduğu zaman, doğumla Türk vatandaşı olanlar hakkında da uygulanabilir.

MADDE 8. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 27 nci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Analarına bağlı olarak doğumla Türk vatandaşı oldukları halde, doğumla veya sonradan yabancı babalarının vatandaşlığını kazananlar,

MADDE 9. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 32 nci maddesinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Türk vatandaşlığından çıkan babanın küçük çocukları,

- Ananın ölmüş bulunması,
- Ananın yabancı olması,
- Velayetin babada bulunması,

Hallerinde babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybederler.

MADDE 10. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun, "İKİNCİ BÖLÜM", "II. YETKİLİ MAKAM KARARI İLE KAYIP", başlığı altında yer alan "1. Vatandaşlıktan Çıkma" alt başlığı, "1. Vatandaşlıktan Çıkma ve Başka Bir Devlet Vatandaşlığını Kazanma İzni" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 12 nci maddesinin (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12. — 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa aşağıdaki Ek Geçici Maddeler eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 1. — 1312 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu hükümlerine göre vatandaşlıktan ıskat edilmiş veya başka bir nedenle vatandaşlığımızı kaybetmiş doğuştan Türk vatandaşı olan kişilerin bu Kanunun yürürlük tarihinden başlayarak 2 yıl içinde yeniden Türk vatandaşlığına girmek isteğinde bulunmaları ve vatandaşlığa alınmalarında bir sakınca görülmemesi halinde, haklarında 403 sayılı Kanunun 8 nci maddesini uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

EK GEÇİCİ MADDE 2. — 22/5/1964 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Türk anadan doğan ve doğumla Türk vatandaşlığını kazanmayan küçükler ana, baba ya da yasal temsilcilerinin başvurmaları halinde analarına bağlı olarak doğumlarından başlayarak Türk vatandaşı olurlar.

Ana, baba veya yasal temsilcilerinin başvurmamaları halinde çocuğun Türk Medeni

Kanununa göre reşit olmasından itibaren 3 yıl içinde seçme yolu ile Türk vatandaşlığını kazanma hakkı saklıdır.

MADDE 13. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

16/2/1981

15 TEMMUZ 1950 TARİHLİ VE 5682 SAYILI PASAPORT KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No. 2418

Kabul Tarihi: 25/2/1981

RG. 27 Şubat 1981, 17264

MADDE 1. 15 Temmuz 1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 13 ncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Diplomatik pasaport alabilecek durumda bulunan veya alan kimselerin sıfat veya vazifeleri devam ettiği müddetçe, eşlerine dahi diplomatik pasaport verilmesi veya bunların eşlerinin pasaportlarının refakat hanesine kayıt edilmesi mümkündür.

MADDE 2. — 15 Temmuz 1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 ncü maddesinin (A) bendinin üçüncü fıkrası ile (B) ve (C) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hususi damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların eşlerine de aynı nevi pasaportun verilmesi veya bunların eşlerinin pasaportunun refakat hanesine yazılması mümkündür. Hususi damgalı pasaport almaya hakkı bulunduğu sırada vefat edenlerin dul eşlerine, başkası ile evlenmemiş ve para getiren bir iş tutmamışlarsa, aynı neviden pasaport verilmesi mümkündür.

B) Hizmet Damgalı Pasaportlar:

Bu Kanun gereğince kendilerine diplomatik veya hususi damgalı pasaport veril-

mesi mümkün olmayan kimselere ,Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlere gönderildiklerinde veya dış memleketlerde vazife aldıklarında verilir.

Türkiye Cumhuriyetinin üyesi bulunduğu milletlerarası kuruluşlarda memur statüsünde çalışanlar ile Türk Hava Kurumu ve Türkiye Kızılay Cemiyetince görevlendirilenlere de aynı nevi pasaport verilir.

Hizmet damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların eşlerine de aynı nevi pasaportun verilmesi veya bunların eşlerinin pasaportunun refakat hanesine yazılması mümkündür. Hizmet damgalı pasaportların refakat hanesine, pasaport sahibinin yanında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan kız çocukları ile yine yanında yaşayıp reşit bulunmayan erkek çocuklarının kaydı mümkündür. Refakat hanesine kayıtlı bulunanlar, pasaport sahibi ile seyahat etmedikleri takdirde o pasaportu kullanamazlar.

C) Hususi ve Hizmet Damgalı Pasaportlar:

Talep edenin mensup bulunduğu makamın en yüksek amirinin yazılı başvurusu üzerine Dışişleri Bakanlığınca verilir. Bu nevi pasaportlar, aynı şart dahilinde ve Dışişleri Bakanlığının vereceği talimat üzerine Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçilik ve elçiliklerince de

verilebilir. Yukarıdaki "A" ve "B" bentlerinde yazılı eşlere ve çocuklara hususi veya hizmet damgalı pasaport verilmesi veya bunların refakat hanesine kaydı için de aynı yazılı başvuruya lüzum vardır.

Hususi damgalı pasaportlar iki sene için; hizmet damgalı pasaportlar, pasaport sahibinin görevinin müddetine göre tespit edilecek süre için geçerli olmak üzere tanzim edilir. Bu pasaportlardan süresi bitenlerin, bu bendin birinci fıkrasında yazılı başvuru ve Dışişleri Bakanlığının vereceği talimat üzerine Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçilik ve elçiliklerince de aynı müddetler için üçer defa uzatılması mümkündür.

Bu pasaportların, sahiplerinin ve varsa refakat hanesinde kayıtlı bulunanların, birer fotoğraflarının pasaportlara yapıştırılması lazımdır.

Bu pasaportlar hiç bir harç ve resme tabi değildir.

MADDE 3. — 15 Temmuz 1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 22 nci maddesiyle başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Pasaport veya Vesika Verilmesi Yasak Olan Haller

Madde 22. — Genel emniyet nezaretinde bulunanlara, yabancı memleketlere gitmeleri mahkemelerce yasaklananlara, yabancı memleketlerde geçinmek için müsait sebep ve şartlara malik olduklarını ispat edemeyenlere, memlekettten ayrılmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere, vergi borcu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere ve ayrıca;

a) Atatürk aleyhine işlenen suçlar hakkında 5816 sayılı Kanun ile Anayasa'nın 153 ncü maddesinde sayılan Devrim Kanunlarına aykırı hareket etmek suçlarından;

b) Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının birinci babında yazılı Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlardan;

c) Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının sekizinci babının üçüncü faslında yazılı fuhşiyata tahrik suçlarından;

d) Türk Ceza Kanununun 179, 180, 188, 201, 236, 264, 313, 314, 315, 384, 385, 387,

388, 390, 391, 392, 403, 404, 405 ve 406 ncı maddelerinde yazılı suçlardan;

e) 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanunun silah ve mermi kaçakçılığına ilişkin hükümlerine aykırı hareket etmek suçlarından;

f) Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlardan;

g) Yukarıda sayılanlar dışında ağır hapis cezasını gerektiren diğer suçlardan;

h) 1475 sayılı İş Kanununun 105 nci maddesi kapsamına giren iş ve işçi bulmaya ilişkin suçlardan;

i) Siyasi veya ideolojik amaçlarla işlenen Türk Ceza Kanununun 516 (Takibi şikayete bağlı fıkrası hariç) 517, 536 ve 537 nci maddelerinde yazılı suçlardan;

Sanık bulunanlara, haklarında bu suçları nedeniyle verilecek takipsizlik, beraet veya düşme kararları kesinleşinceye; mahkûm olanlara da infazı gereken mahkûmiyetleri tamamlanıncaya kadar pasaport veya seyahat vesikası verilmez.

Yurt dışında kalmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu tespit edilenlerin süreleri dolan pasaportları yenilenmez. Bunlarla, yetkili makamlarca haklı nedenlerle pasaport süreleri uzatılmayanlara, sadece Türkiye'ye dönmeleri için seyahat vesikası verilir.

Pasaport veya pasaport yerine geçen vesikaları kaybedenlerden bunu haklı bir sebebe dayandıramayanlarla, buldukları ülkeden sınır dışı edilmiş olanlara, bu ülkelerden çıkarılış nedenleri gözönünde tutularak pasaport veya yurt dışına çıkış için vesika verilmeyebilir.

MADDE 4. — 15 Temmuz 1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 23 ncü maddesi ve başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Türk Vatandaşlarının Seyahatlerinin Sınırlandırılması veya Yasaklanması

Madde 23. — Bakanlar Kurulu, harp tehlikesi veya memleket güvenliğine veya sağlık durumuna dokunan diğer olağanüstü haller dolayısıyla Türk vatandaşlarının yaban-

cı memleketlere gitmelerini kısmen veya tamamen men edebileceği gibi, siyasi ve ekonomik mülahazalarla sadece belli ülkeler için geçerli pasaport düzenlenmesine de karar verebilir.

Harp tehlikesi, yabancı memleketlerde zuhur edebilecek dahili karışıklıklar veya salgın hastalıklar sebebiyle veya siyasi veya ekonomik nedenlerle dış memleketlerdeki pasaport vermeye yetkili Türkiye Cumhuriyeti makamları, Dışişleri Bakanlığının talimatı veya muvafakatij le Türk vatandaşlarına verecekleri pasaportları, yalnız belli memleketlere gitmek için muteber olmak üzere tanzim edebilirler.

Yabancı memleketlerde bulunan Türk vatandaşlarından Türkiye'de haklarında bir cürümden dolayı kovuşturma yapılanlarla Türk

mahkemelerince mahkûm edilmiş bulunanların, Adalet Bakanlığının talebi üzerine veya muvafakatiyle Dışişleri Bakanlığınca verilecek talimata dayanılarak yabancı memleketlerdeki pasaport vermeye yetkili Türkiye Cumhuriyeti makamlarınca pasaportları iptal edilir ve yalnız Türkiye'ye dönmeleri için ve veriliş tarihinden itibaren en fazla bir ay içinde sahibi tarafından bulunduğu memlekette ve bilahare geçeceği memleketlerden ayrılmak suretiyle kullanılmak şartıyla seyahat belgesi verilir.

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

26/2/1981